

32. Aargang No. 16

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

20. August 1932

HINDSGAVL

Paa Initiativ af den socialt interesserede Pastor Even Marstrand i Samarbejde med Sekretær Boje i »Dansk Forening for social Oplysning« slog sidstnævnte Forening samt »Socialvirke« og »Socialøkonomisk Samfund« sig for 10 Aar siden sammen og arrangerede paa Hindsgavl en Sammenkomst til Drøftelse af Foreningens sociale Spørgsmaal. Mødet fik Titlen »Sommermøde med socialt Program«. Denne Titel har været bibeholdt gennem Aarene, og det i 1922 gjorde Forsøg paa at samle samfundsinteresserede Mennesker til Møde slog saa godt an, at det siden er efterfulgt af et lignende Møde hvert Aar, saaledes at Institutionen i Aar ved sit 10. Sommermøde fejrede det første lille Aldersjubileum.

Disse »Sommermøder med socialt Program« er fornet paa den Maade, at hvert Møde har et Hovedemne, over hvilket der afholdes et Indledningsforedrag, hvortil der saa knytter sig Foredrag om forskellige Emner, der slutter sig til Hovedforedraget eller udreder Detailler i Tilslutning dertil, saa Mødet danner et samlet Hele. Videre er Systemet saaledes bygget op, at Hovedemnet ved disse Sommermøder danner en fortsat Række, saa de Mennesker, der Gang paa Gang deltager i Møderne, efterhaanden faar flere og flere af Samfundets og Livets forskellige Forhold belyst mere eller mindre videnskabeligt. Eksempelvis var forrige Aarsmødes »Hovedemne Privatøkonomi og Samfundsøkonomi«, hvortil der knyttede sig følgende Foredrag: »Arbejdsløs-

hedens samfundsøkonomiske Aarsager«, »Befolkningsforholdenes Betydning for Beskæftigelsen«, »Kan Told hjælpe«, »Rationaliseringens Indvirkning paa Arbejdsløsheden« og endelig »Moderne Landbrug og Samfundets Beskæftigelsesproblem«. For saa vidt angaar dette Aars Møde, der afholdtes i Dagene fra den 11.—16. d. M. var Mødets Hovedemne »Kan Samfundet lede de økonomiske Kræfter«, hertil sluttede sig følgende Foredrag: »Opdragelse, Uddannelse og Anvendelse i Samfundets Tjeneste«, »Industrien«, »Landbrugets økonomiske Stilling«, »Socialpolitik«, »Handelspolitik«, »Kapital- og Kreditforhold« og endelig »Realkrediten«.

I Mødet deltog 80—90 Deltagere fra saa at sige alle forskellige Samfundsklasser, deriblandt ikke saa faa Mennesker, der paa en eller anden Maade beskæftigede sig med Samfundsøkonomi eller Nationaløkonomi. Blandt Mødedeltagerne var ikke mindre end 8 fra Norge. Det synes, som om Organisationerne mere og mere faar Øjnene op for disse Møders Betydning. Blandt Mødedeltagerne var nemlig 8 Repræsentanter fra Skræderforbundet, 6 Repræsentanter fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, 6 Repræsentanter fra Dansk Jernbaneforbund, 1 Repræsentant fra Foreningen af Tjenestemænd i Undervisningsministeriet, ligesom ogsaa var Organisation var repræsenteret ved 2 Mand, Sekretæren og H. P. Christensen. Ogsaa Arbejdsgiverorganisationerne viser, at de har Interesse i Hindsgavlmøderne, idet Kontorchef Plum fra Arbejdsgiverforeningen og Kontorchef Lytting

fra Dansk Principalforening var Deltagere, og det maa siges, at Møder af denne Art er egnet til at udvide Mødedeltagernes Horisont samt til at bibringe disse Indsigt i de forskellige Synspunkter paa Samfundsforholdene.

For saa vidt angaar Foredragene, som der maaske senere bliver Anledning til at komme tilbage til, blev Mødets Hovedemne »Kan Samfundet lede de økonomiske Kræfter« indledet af Byretsdommer Inge Debes fra Oslo. Taleren gjorde i et udførligt Foredrag gældende, at Samfundet meget vel kan overtage Ledelsen af hele Samfundsøkonomien, han mente ogsaa, at noget saadant burde ske; thi det private Initiativ, den frie Konkurrence og de frie Kræfters Spil havde bevist, at de ikke kunde lede Samfundet og de økonomiske Kræfter indenfor dette, idet Frikonkurrencen under det kapitalistiske System havde skudt saadanne Udvækster, at Samfundet — d. v. s. Staten — paa mangfoldige Punkter havde maattet gribe regulerende ind.

Forstanderen for Arbejderhøjskolen i Roskilde, Hr. H. J. Gammelgaard, indledede Foredraget »Opdragelse, Uddannelse og Anvendelse i Samfundets Tjeneste«, og han gjorde opmærksom paa, at det ikke alene drejede sig om Opdragelse og Uddannelse, men ogsaa endda i ret fremtrædende Grad om Udvælgelse, d. v. s., at den rette Mand kom til den rette Anvendelse i Samfundets Tjeneste.

Direktøren for Nordiske Kabelfabriker, Hr. H. Pade, talte om Industrien og dens For-

hold, og han mente ikke, at Staten kunde lede de økonomiske Kræfter saa godt som Privatkapitalen hidtil havde gjort det.

Forstanderen for Ladelund Landbrugsskole, Hr. J. C. Overgaard, talte ikke just om Landbrugets økonomiske Stilling, dersom Staten skulde overtage Ledelsen af Samfundet, han holdt derimod et ypperligt og paa en Mængde Tabeller hvilende Foredrag om Landbrugskrisen og Aarsagerne til denne.

Hovedkasserer i D. S. og M. F., Hr. A. Johansen, tale om »Socialpolitik«, idet han særlig dvælede ved Fordelingen af Udgifterne til denne, og han paaviste, at dem, der nyder godt af Statens Politik paa dette Omraade, i endda meget høj Grad bidrager til den Hjælp, de opnaar. Iøvrigt blev det under dette Foredrag fremhævet, at de Ord, der hidtil har været visse Kredses Motto i Socialpolitik: »Hjælp til Selvhjælp«, ikke er det, der er Symbolet paa den højeste Samfundsfølelse; thi i saa Tilfælde maatte det hedde »Gensidig Hjælp«.

Toldinspektør, cand. polit. Helge Smith talte indgaaende om Handelspolitik og dennes mange forskellige Grene.

Cand. polit. Niels Lindberg holdt et glimrende Foredrag om »Kapital- og Kreditforhold«, han holdt afgjort for, at Staten kunde lede de økonomiske Kræfter i Samfundet, og han anviste som det afgørende Middel i saa Henseende en Socialisering af Bank- og Pengvæsenet. Endelig holdt Direktør, cand. polit. P. Anker Callø et Foredrag »Realkreditte«, i

hvilket han redegjorde for Kreditkassernes Virksomhed og deres Betydning. Foredragsholderen gjorde gældende, at Staten saa udmærket kunde overtage Ledelsen af de økonomiske Kræfter, for saa vidt angaar denne Del af Samfundet; men han vilde dog ikke tilraade noget saadant.

Om alle Foredragene gælder det, at de efterfulgtes af en indgaaende og interessant Debat; men det kan paa den anden Side heller ikke nægtes, at de sagkyndige, f. Eks. cand. polit.'er og stud. polit.'er, ikke altid var enige, dels om de forskellige Maal, dels om Virkningen af denne eller hin Indgriben fra Statsmagtens Side; men som allerede sagt var det interessante, belærende Dage, og det viser sig da ogsaa, at Forholdet efterhaanden er blevet det, at kun de 2/3 af Deltagerne er »nye« Deltagere, medens den ene Trediedel er Mennesker, der har deltaget i et eller flere tidligere Møder.

Slottet Hindsgavl er jo ogsaa ideelt til Afholdelse af saadanne Møder. Beliggenheden ca. 3 km udenfor Middelfart og ganske nær ved den nye Bane fra Middelfart over Lillebæltsbroen til Fredericia, ved Lillebælt og Fænøsund med Udsigt til Fænø og Jyllands Kyst, og man kan fra Fænøs højeste Punkt se Støtten paa Skamlingsbanken, maa ogsaa siges at være noget af det smukkeste, man kan tænke sig.

Soveværelserne i Slottet er for Størstedelens Vedkommende udstyret i al Tarvelighed; men hvad Opholdslokalerne angaar, kan det ikke undgaas, at man straks føler sig tiltrukket og behageligt tiltalt af Lokalernes Hygge. Det er ganske vist Slotsmøbler fra tidligere Beboere, store Sofaer, Ottomaner, Lænestole, Krystal Lysekroner, hvortil gennem Aarene er kommet en Mængde smukke Vaser af Københavns Porcelæn; men den Omstændighed, at en Kreds jævne Mennesker samles i disse gamle, historiske Lokaler, gør, at man ikke føler sig afskrækket af det elegante Interiør, men derimod tiltrukket deraf.

Under Opholdet var der et Par Smaaudflugter til Fænø, til Kongebrogaarden og til Løverodde paa den sydlige Side af Kolding Fjord. Den sidste Aften sluttedes med et selskabeligt Samvær med Punch og Kager. Det var idyllisk den 15. August at sidde i fri Luft,

Vejret var saa stille, Belysningen var Stearinlys. (Der var jo heller ikke andet.)

Alt i alt var Mødedeltagerne enige om, at de havde tilbragt lærerige og udbytterige Dage, og de rejste til deres Hjem, beriget med mange smukke Indtryk og Minder.

PRISNIVEAUET

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget med en samlet aarlig Udgift paa gennemsnitlig 2 000 Kr., beregnet efter de i Juli 1914 gældende Priser, er nu ført op til Juli 1932. Opgørelsen er foretaget paa tilsvarende Maade som ved de nærmest foregaaende Beregninger.

I nedenstaaende Oversigt er meddelt Resultaterne af den nu foretagne og de nærmest foregaaende Beregninger; endvidere er anført Indekstallet for Prisniveauet (Pristallet), idet Udgiften i Juli 1914 er sat = 100.

	Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper:					Forandring fra April til Juli 1932 pCt.
	Juli 1931	Okt. 1931	Jan. 1932	April 1932	Juli 1932	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Fødevarer.....	995	996	980	961	962	+ 0,1
Klæder, Fodtøj, Vask	356	354	369	368	368	+ 0,0
Bolig	504	504	509	509	509	+ 0,0
Brændsel og Belysning	137	136	137	138	136	÷ 1,4
Skatter, Kontingenter o. lign.....	414	414	414	438	420	÷ 4,1
Andre Udgifter....	672	672	678	683	686	+ 0,4
Ialt...	3078	3076	3087	3097	3081	—
•Pristallet•....	154	154	154	155	154	÷ 0,6
•Udgiftstal• i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 1931 ..	—	—	2299	—	—	—

DETAILPRISERNE I JULI 1932

Ved Indberetninger fra Kommunalbestyrelserne i København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner, fra samtlige Købstadskommuner og fra noget over 100 Landkommuner er der for Juli Maaned 1932 — paa samme Maade som for de foregaaende Kvartaler — fremskaffet Oplysninger til Beregning af Gennemsnits-Detailpriser for Landets forskellige Dele. Oplysningerne er indsamlet i den første Uge af Maaned.

Fra April til 1. Juli har der for de fleste Fødevarers Vedkommende kun været Prisændringer af ringe Betydning. For Kaffe har der dog været en stærk Prisstigning, overvejende som Følge af den stedfundne Forhøjelse af Tolden. For Smør har der fundet nogen Nedgang i Prisen Sted, hvilken Nedgang er noget større, end hvad der er normalt efter

Aarstiden; endvidere har der været nogen Prisnedgang for Plantefedt, Vegetabilmargarine og Ost, medens Æg er steget nogenlunde normalt efter Aarstiden. For Mælk har der været nogen Prisnedgang, medens Kød og Flæsk er omtrent uforandret i Pris, bortset fra Mørbrad, der udviser nogen Stigning. Svinefedt og andre Slagteriprodukter er faldet lidt i Pris, hvilket ogsaa er Tilfældet for gamle Kartofler.

Hvad andre Varer end Fødevarer angaar, skal anføres, at Petroleum er steget, medens Kul og Koks samt Fodtøj og Reparationer heraf udviser nogen Prisnedgang.

NOGLE INTERESSANTE BETRAGTNINGER VEDRØRENDE PRISTALLET

I Gads danske Magasin har Chefen for Statens statistiske Bureau, Departementschef Adolph Jensen skrevet en Artikel, der behandler Pristallet, Artiklen er populært skrevet, og den giver paa Baggrund af sin Forfatters omfattende Viden saa mange udmærkede Oplysninger om Pristallet, dets Mangler og Fordele, at vi med Forf.s Tilladelse gengiver en Del af dens Indhold.

Pristallet har faaet fornyet Aktualitet.

Begivenhederne paa det internationale Pengemarked siden hin 20. September, da det engelske £ frigjordes fra Guldet, har imidlertid givet Pristallet fornyet Aktualitet. Vil den danske Krone, som overfor Guldlandene er blevet devalueret i samme Forhold som Sterling, vedblivende kunne bevare sin Købeevne i Indlandet? Hidtil har det været Tilfældet; Pristallet pr. Januar i Aar var 154, nøjagtigt som i Juli og Oktober i Fjor. Men kan denne Tilstand opretholdes, eller vil den Merpris, vi maa betale for vor Indførsel fra Guldlandene, efterhaanden presse Leveomkostningerne i Danmark i Vejret? Og i bekræftende Fald, hvor meget? Herpaa skal de fremtidige Pristal give os Svar.

Hvad Pristallet skal fortælle os, og hvorledes det skal beregnes.

Pristallet skal fortælle os, hvormeget dyrere eller billigere det er at leve i Dag end paa et eller andet tidligere Tidspunkt, som vi kalder Udgangstidspunktet. For at kunne beregne Pristallet er det ikke tilstrækkeligt at kende Varepriserne; hvis Brød, Peber og Husleje er steget med henholdsvis 25, 30 og 5 pCt., giver det ingen fornuftig Mening at sige, at der har været en gennemsnitlig Prisstigning paa 20 pCt. for Brød, Peber og Husrum. Peber betyder overordentlig lidt. Husleje derimod meget i vort Forbrug, og vi maa derfor ved Udregningen af Pristallet give de forskellige Forbrugsgoder Vægt i Forhold til deres Betydning i det samlede Budget. I Perioder med stærkt Prisfald kan man høre Folk sige: »Der maa være noget galt med det Pristal; saa meget billigere er det da virkelig ikke blevet; Tobak koster da det samme som før — og Sæben er snarest blevet dyrere!« Man gør sig ikke klart,

hvor lidt Tobak og Sæbe betyder i det samlede Forbrug.

Den almindelige Maade, hvorpaa man tildeler de enkelte Varer passende Vægt, er den, at man gaar ud fra Budgettet for en Normalfamilies Forbrug i et Aar. Ved Normalfamilie tænkes her paa en Husstand af en vis bestemt Størrelse og Alderssammensætning (f. Eks. Mand, Hustru og tre Børn). Men selv indenfor Familier med samme Antal Konsumenheder er Forbruget og dets Sammensætning jo yderst forskelligt efter Familiens Velstandstrin, og en fuldstændig Belysning af de periodiske Forandringer i Leveomkostningerne vilde derfor kræve Beregning af en hel Række af Pristal. Ønsker om at faa særlige Pristal udregnet for forskellige Indtægtsgupper har i sin Tid været stærkt fremme; naar de ikke er blevet imødekommet, er Hovedgrunden den, at der ikke foreligger det fornødne Budgetmateriale til en forsvarlig Beregning.

Udgangspunktet for Beregningen af Pristallet for Leveomkostningerne er i Danmark som i andre Lande et Arbejderbudget af en bestemt Type, og det, der karakteriserer Typen, er Normalfamiliens *Levefod*.

Lige overfor de simpleste Opgaver, der forekommer ved Pristalsberegninger, vil det være tilstrækkeligt at fastslaa, at »Levefoden« betegner Indbegrebet af de økonomiske Goder, som en Person eller Familie ved Forbrug (Føde, Klæder m. v.), Brug (Bolig m. v.) og Benyttelse af Tjenesteydelser beslaglægger i Løbet af et Aar.

Forstaaet paa denne Maade kan Levefodens Højde paa et givet Sted og paa et givet Tidspunkt maales med den Pengesum, det koster at købe de Forbrugsgoder, der indgaar i Budgettet. Hvis denne Pengesum paa Udgangstidspunktet f. Eks. udgjorde 2800 Kr. og de samme Mængder af Forbrugsgoder nogle Aar senere koster 3780 Kr., har der paa dette Forbrug været en Prisstigning paa 35 Procent, og Pristallet, som findes ved, at man sætter Udgiftssummen paa Udgangstidspunktet lig 100, bliver altsaa 135.

Pristallets Nøjagtighed.

Det ligger nær at spørge, om den ovenfor antydede Beregning nu ogsaa giver et nøjagtigt Udtryk for den Forandring i Leveomkostningerne, der er en Følge af Prisændringer. Forudsætningen herfor maa jo være den dobbelte, dels at det Forbrugsbudget, der ligger til Grund for Beregningen, er saaledes sammensat, at det i alle Enkeltheder er en tro Afspejling af Forbruget i den typiske Normalfamilie, og dels at de Enhedspriser, hvormed der regnes paa de to Tidspunkter, nøje svarer til de virkelig betalte Priser.

Det skal straks siges, at Sikkerhed for, at disse to Forudsætninger er opfyldte, har man ikke. Ja, man kan roligt gaa ud fra, at Tilvejebringelsen af et i begge Henseender fuldt nøjagtigt Materiale i Praksis ligger udenfor det muliges Grænser.

Hvad først angaar Budgettet, er det klart, at det ikke lader sig gøre at udpensle det i alle dets Enkeltheder, lige fra de store nødvendige Forbrugs-

artikler som Brød, Kød, Klæder og Bolig til de Tusinder af Smaating, der indgaar i Livsførelsen, selv paa en Arbejderfamilies beskedne Levefod: Peber, Skosvæerte, Knappenaale, Slibning af en Kniv, Skilling til en Lirekassemand, og saa fremdeles. Man nødes da til at operere med det begrænset Antal Poster, hvoraf en Del er saadanne Enkeltvarer, som spiller en væsentligere Rolle, og andre er Repræsentanter for saadanne Grupper af mindre betydende Varer, som erfaringsmæssigt har ensartet Prisbevægelse. Paa denne Maade er f. Eks. det Budget, der benyttes ved Beregningen af det danske Pristal, reduceret til noget over 60 Poster. Hele Budgettet og hver af dets Poster er beregnet som Gennemsnit af flere Hundrede Regnskaber, ført fra Dag til Dag i et Aar. Det er imidlertid klart, at der trods al mulig Omhu ved Regnskabsføringen kan indsnige sig Fejl, og det er lige saa ubestrideligt, at selv den mest fuldkomne Indsigt i Varernes Prisbevægelser ikke yder fuld Garanti for, at alle Varer bliver rigtigt repræsenterede ved Opstillingen af de Poster, hvormed man regner.

Med Prisoplysningerne er det ikke bedre fat. Det er kun meget faa Standardvarer, der overalt handles til ganske samme Pris, og selv om de Gennemsnitspriser, hvormed der regnes, udfindes paa Grundlag af et meget stort Antal Opgivelser (for visse Varers Vedkommende løber Antallet i Danmark op til ca. 500), er der dog selvfølgelig Mulighed for, at en og anden Gennemsnitspris bestemmes lidt for højt eller for lavt.

For en overfladisk Betragtning ser dette jo ret nedslaaende ud, men en nærmere Undersøgelse viser, at man ikke er saa ilde faren endda. Det er mere end en daarlig Vittighed, naar det er blevet sagt, at Statistik er Kunsten at udlede et rigtigt Resultat af gale Tal. Vi skal ved et Par Eksempler vise, at Pristalsberegningen ikke kompromitteres, selv ved Fejl i Materialet, der er usandsynligt store.

I det Budget, der benyttes i Danmark, indgaar Rugbrød med et Kvantum af 70 Brød à 4 kg. Pristallet pr. Januar 1932 blev beregnet til 154, eller for at være meget nøjagtig 154,35. Hvis nu Budgettets Rugbrødskvantum paa en eller anden Maade var blevet beregnet 10 Brød for lavt eller for højt, saaledes at man i Virkeligheden skulde regne med 80 eller 60 Brød i Stedet for 70, vilde Pristallet pr. Januar 1932 blive henholdsvis 154,27 og 154,43. I begge Tilfælde vilde man ved Afrunding faa 154, d. v. s. at Fejlen vilde være uden Betydning. Ja, selv om man forudsatte noget saa ovenud urimeligt, som at Rugbrødsmængden skulde have været det dobbelte af den Mængde, hvormed der er regnet, altaa 140 Brød i Stedet for 70, vilde Pristallet dog være blevet 154, idet den nøjagtige Værdi er 153,80.

Det ligger i det System, hvorefter Pristallet udregnes, at dette paavirkes stærkere af Fejl i Priserne end af Fejl i Varemængderne. Men ogsaa her viser det sig dog, at Fejl, der ikke er altfor fantastiske, som oftest vil øve en ganske forsvindende Indflydelse paa Slutresultatet. En Fejl af en Tiendedel paa Rugbrødsprisen vilde kun ændre Pristallet

med en Sekshundrededel, og en tilsvarende Fejl paa Prisen for Flormel, Skummetmælk eller Elektricitet vilde end ikke forrykke Pristallet med en Tusindedel.

Saadanne Eksempler *beviser* naturligvis ikke noget med Hensyn til Pristallets Nøjagtighed, og det maa indrømmes, at hvis det kunde tænkes, at der for en Række Forbrugsposter fandtes grove Fejl i Budget eller Priser, vilde der være Mulighed for, at Fejlene vil gaa i forskellig Retning og saaledes helt eller delvis udligne hinandens Virkninger.

Imidlertid kan der forekomme Fejl i de benyttede Gennemsnitspriser, som ikke kan ventes at ville udligne hinanden, fordi de har en fælles Oprindelse. Hvis f. Eks. Priserne for Urtekramvarer i en eller flere Byer indhentes udelukkende fra de dyreste Strøgforretninger, hvor Priserne inkluderer Tillæg for særlig fin Indpakning, for Hjembringning af Varerne og anden saakaldt »Service«, vil man for de paagældende Poster faa Gennemsnitspriser, der er højere end dem, der i Almindelighed betales af en Familie paa beskeden Levefod. Omvendt, hvis man udelukkende benyttede Priser fra Butikker, som af særlige Grunde kan holde lavere Pris end den sædvanlige (Brugsforeninger). Forekomsten af saadanne »systematiske« Fejl i Prismaterialet søges naturligvis forebygget ved den Instruktion, der gives de prisindsamlende Myndigheder, men skulde der endelig forekomme Fejl af denne Art i saadant Omfang, at Gennemsnitspriserne paavirkedes deraf, vilde heller ikke dette kunne berøre Pristallets Nøjagtighed i nævneværdig Grad. Det maa nemlig erindres, at Pristallet ikke er et Maal for Leveomkostningerne i og for sig; Pristallet er ikke nogen absolut Størrelse, men et Forholdstal, der angiver, hvor mange Procent Leveomkostningerne er steget eller faldet fra et Tidspunkt til et andet. Men heraf følger, at det er mindre vigtigt at faa konstateret den rigtige Gennemsnitspris for en Vare end at faa konstateret Varens rigtige *Prisbevægelse*. Der ligger derfor mindre Vægt paa, fra hvilke Butikker Prisoplysningerne stammer, end paa, at Oplysningerne hver Gang indhentes fra de samme Butikker, et Forhold, som selvfølgelig ogsaa er indskærpet i Instruksen.

Vi skal senere se, at Pristalsberegninger under visse Forhold kan være ret usikre, men saa længe det drejer sig om de almindelige Beregninger af de Forandringer i Leveomkostningerne, der alene skyldes Prisændringer, er Sikkerheden aabenbart ret stor. En amerikansk Statistiker har brugt det Billede, at den Unøjagtighed, der klæber ved Pristallet, sjældnen vil være saa stor som »en Haands Bredde i Forhold til Højden af Washington Monumentet«. Dette faar staa ved sit Værd; noget almengyldigt kan ikke siges herom ud over dette, at Pristallet som økonomisk Maaleinstrument er tilstrækkelig fint for de praktiske Formaal, det er bestemt til at tjene.

— — —
Vi skal i et følgende Nr. gengive de andre Afsnit af Departementschefens Artikel, hvori han bl.

a. behandler Spørgsmaalene: Pristallet, naar Forbruket ændres. Det rimelige Pristal. Det internationale Pristal og den saakaldte »Ford Undersøgelse«.

(Jernbane-Tidende.)

HVOR STOR ER JORDENS FOLKEMÆNGDE?

Fra Arilds Tid har Bestemmelsen af vor Klodes Folketal været en Opgave, som Statistikere, Geografer, Statsmænd, Nationaløkonomer og mange andre har kastet sig over med stor Forkærlighed, uden at en tilfredsstillende Løsning endnu er naaet.

De Fremgangsmaader, der har været anvendt, omfatter hele Skalaen fra den rene Gætning til Nutidens eksakte Tællemetoder. Man kan trøstigt sige, at de Antydninger vedrørende Jordens Folkemængde, der er mere end 300 Aar gamle, er ganske værdiløse, og selv saa sent som i det 17. Aarhundrede, da man dog havde visse faste Støttepunkter at holde sig til, beroede Totalangivelserne i det væsentlige paa Manipulering af enkelte Data fra europæiske Lande, suppleret med en fantasifuld Udnyttelse af Rejsendes Skøn over fjerne Landes Udstrækning og Befolkningstæthed.

Det kan ikke undre, at de Resultater, man naaede til paa saa løst Grundlag, var stærkt afvigende indbyrdes. Naar *William Petty* saaledes i Tiden omkring 1780 angav hele Jordens Folketal til 320 Millioner, medens hans Samtidige *Riccioli* mente, at Tallet laa omkring 1000 Mill., er det klart, at denne »Statistik« ikke kan gøre Krav paa synderlig Tiltro.

Andre Forskere mente at kunne regne sig til Resultatet, f. Eks. ved at gaa ud fra en Urbefolkning paa 8 Personer, som overlevede Syndfloden, og forudsætte en regelmæssig Forøgelse gennem visse Fordoblingsperioder. Ad denne Vej naaede Teologen og Matematikeren *Whiston* i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede til den Slutning, at Jorden da rummede 4000 Mill. Mennesker, medens *Süssmilch* noget senere holdt paa Tallet 1000 Mill.

Fastere Grund under Fødderne fik Beregningerne vel, efter at man fra Slutningen af det 18. Aarhundrede havde begyndt at foretage egentlige Folketællinger, først i Kulturlandene men efterbaanden ogsaa i en stor Del af de europæiske og amerikanske Staters Kolonialomraader i andre Verdensdele. At holde Folketælling i uciviliserede og halv-civiliserede Lande er imidlertid en saare vanskelig Sag, og i mange Tilfælde nødes man til at benytte mere eller mindre summariske Metoder, for at kunne bestemme Folketallet nogenlunde nøjagtigt.

Uagtet det saaledes er langt fra, at Alverden endnu er skrevet i Mandtal, finder man dog i statistiske og geografiske Haandbøger Folketals-Angivelser for alle Jordens Egne, og ofte en Totalsum, der indgyder Tillid ved sin Mangel paa Afrundethed. I det internationale statistiske Instituts sidste demo-

grafiske Arbejde¹⁾ findes saaledes følgende Sammen- drag:

Europa	484 575 000
Amerika	248 772 000
Afrika	143 315 000
Asien	1101 692 000
Australien	9 925 000
I alt	1988 279 000

Efter disse Tal, der er beregnede for Aaret 1930 paa Grundlag af de sidste foreliggende officielle Tællinger og »évaluations«, skulde Jordens hele Folkemængde altsaa nu rundt regnet udgøre 2 Milliarder.

Hvilken Lid kan man nu fæste til dette Tal?

Ved Bedømmelsen heraf er det af Betydning at skelne mellem de Folketals-Angivelser, der er Resultater af egentlige Tællinger, og dem der er fremgaaet af mindre eksakte Undersøgelsermetoder. Disse sidste vil vi sammenfatte under Betegnelsen »Vurderinger«.

I Aaret 1900 udarbejdede den afdøde engelske Statistiker, den geniale Organisator af de indiske Censuarbejder *Athelstane Baines*, en Opgørelse, hvorefter kun 52 Procent af de 1550 Mill. Mennesker, hvortil man dengang anslog Jordens Folkemængde, levede paa Territorier, der var eller havde været inddraget under Folketællinger²⁾. Med Benyttelse af det righoldige Materiale i det internationale statistiske Instituts forannævnte Værk har jeg foretaget en tilsvarende Opgørelse for det nuværende Tidspunkt.

I Europa er der kun ét Land, den lille Smugler-Republik Andorra højt oppe i Pyrenæerne, hvor der aldrig har været holdt Folketælling, men dens 5000 Indbyggere gør jo hverken fra eller til i nærværende Sammenhæng. Ogsaa Amerika er nu »talt« næsten helt igennem; af denne Verdensdels halvtredje Hundrede Millioner Indbyggere tilhører kun smaa 4 Mill. Lande uden Folketælling. Afrika, som i *Baines'* Opgørelse figurerede som »det mørke Fastland«, næsten helt uden Folketælling, er nu naaet saa vidt, at kun en Sjattedel af Verdensdelens anslaaede Folkemængde ikke har været inddraget under Tælling, og det samme er Tilfældet med kun en Fyrretyvendedel af Australiens Befolkning.

Alt dette er jo meget tilfredsstillende, men vi har endnu Asien tilbage, og her ser det ikke saa godt ud. Af denne Verdensdels Befolkning, som efter officielle Kilder angives til 1100 Mill., lever kun 610 Mill. i Lande med Folketælling, og de Territorier, hvor Kendskabet til Folketallet alene beror paa Vurderinger, antages altsaa at have en samlet Befolkning paa ikke mindre end 490 Mill. Alt i alt naar vi til, at hvis Jordens Befolkning i Aaret 1930 udgjorde 1988 Mill, hviler 74 pCt. af dette Tal paa Resultater af egentlige Folketællinger.

¹⁾ Aperçu de la démographie des divers pays du monde 1931. La Haye, 1932.

²⁾ *M. Jervoise Athelstane Baines*. On the Census of Unenumerated Populations. (Bulletin de l'Institut Int. de Statistique. Tome XIII, 1re livr., p. 297).

I de fleste af Folketællingslandene ligger det sidste Tællingsaar ret nær ved det nuværende Tidspunkt (Tiden omkring Decenniumsskifterne 1930 og 1920), men der findes dog en Del Lande, hvor man har maattet foretage Beregning af det nuværende Folketal ud fra ret langt tilbageliggende Tællinger (Peru 1876, Bolivia 1900, Uruguay og Nigeria 1911, Argentina 1914, o. s. v.) Den beregnede Folkemængde i Lande, hvis sidste Folketælling ligger længere tilbage end 1920, og for hvilke Beregningen af det nuværende Folketal derfor maa antages at være behæftet med en vis Usikkerhed, er ialt 61 Mill. og hvis man lægger disse til de 518 Mill., som er »vurderede«, reduceres den sikre Del af de 1988 Mill., hvortil Jordens Folkemængde i 1930 er anslaaet, til 71 pCt.

Det lader sig naturligvis ikke gøre i al Almindelighed at fastslaa Fejlgrænsen for de Folketals-Angivelser, der hidrører fra Vurderinger. De Erfaringer, der foreligger fra Lande, hvor man først har søgt at bestemme Folketallet ved summariske Metoder og senere har foretaget egentlige Tællinger, synes dog at tyde paa, at de summariske Fremgangsmaader oftest giver noget for høje Tal. Hvis man vilde udnytte denne Erfaring ved vilkaarligt at reducere samtlige Vurderinger med 5 Procent vilde Totaltallet for hele Jordens Befolkning blive 1902 Mill. i Stedet for 1988 Mill.

Usikkerheden paa Tallet 1988 Mill. er imidlertid langt større, fordi den langt overvejende Del af den »vurderede« Folkemængde falder paa et enkelt stort Landomraade, for hvilket de foreliggende Folketals-Angivelser er stærkt svingende og meget omdisputerede. Dette Landomraade er den kinesiske Republik.

Det er paa en Maade med Urette, naar man bruger Udtrykket »det himmelske Riges utalte Millioner«, for saa vidt som næppe noget andet Land i Verden saa tidligt som Kine har søgt at gennemføre omfattende Censuarbejder, kun at Tællingsenheden ikke var Individet men Familien eller Husstanden. Hovedvanskelighederne ved at bestemme Kinas Folketal i tidligere Tid beroede da ogsaa paa Mangel paa virkeligt Kendskab til Husstandenes gennemsnitlige Størrelse i det vældige Landomraades forskellige Dele. I 1910 og 1911 blev der imidlertid foretaget en dobbelt Census, idet man i det første Aar talte Husstandene, i det sidste Individerne. Men forinden dette sidste Arbejde var fuldført, indtraf den Revolution, som bragte Manchu Dynastiet til Fald, og ud af Forvirringen reddedes kun en mindre Del af Tællingspapirerne. Paa Grundlag af den fuldstændige Tælling af Husstandene og den partielle Tælling af Personerne har man beregnet det Folketal for hele Riget, der nu med forskellige Variationer findes anført i de statistiske Haandbøger, nemlig ca. 450 Mill.

For saa vidt vilde Sagen være forholdsvis tilfredsstillende, hvis der ikke fornylig fra sagkyndig Side var blevet rejst alvorlig Kritik mod den Maade, hvorpaa man har fortolket Tallene fra den partielle

Tælling af Individerne i 1911³⁾. Det synes, som om en uheldig Formulering af Tabellerne har foranlediget Dobbeltregning dels af Skolebørnene, dels af vaabenføre Mænd. Tages dette i Betragtning, skulde det forannævnte Tal af 450 Mill. formindskes med over 100 Mill.

Men heller ikke med et Tal af ca. 350 Mill. kan man slaa sig til Ro. Tællingslisterne fra 1911 viser nemlig et selv for et orientalsk Lands saa usædvanligt Undertal af Kvinder, at Forholdet enten maa forklares ved den udbredte Skik at dræbe nyfødte Pigebørn, eller ved at en stor Del af den kvindelige Befolkning er blevet forbigaaet ved Tællingen. Hvis man regner med samme Talforhold mellem Kønnene som i Indien, maa der til de 350 Mill. lægges yderligere ca. 30 Mill. utalte Kvinder.

Efter Tællingen 1911 synes Kinas Folkemængde da at ligge et Sted mellem 350 og 450 Mill. Men det mangler ikke paa Vurderinger, der angiver langt højere Tal. Saaledes har det kinesiske Postvæsen i 1925 anslaaet Rigets Folketal til 486 Mill.⁴⁾, og en unavngiven Forsker er endog for 1927 naaet op til Tallet 545 Mill.⁵⁾.

Det fremgaar af det foranstaaende, at naar vor Klodes Folkemængde angives til ca. 2000 Millioner, maa det ikke opfattes som et blot nogenlunde nøjagtigt Tal. Det er muligt, at det er 150 Mill. for højt eller 50 Mill. for lavt, og væsentlig videre naar man ikke før det lykkes at gennemføre en virkelig paalidelig Folketælling i Kina. I Sammenligning hermed betyder det kun lidet, at Abessinien, Sudan, Afganistan, Arabien, Persien og en Række mindre Stater og Territorier endnu hører til de Omraader, hvis Folketal er bestemt ved Vurdering.

Adolph Jensen.

(Nationaløkonomisk Tidsskrift.)

UDEFRA

Vi bragte i sidste Nr. en Omtale af de økonomiske Forhold ved de hollandske Baner, og vi bringer i Dag paa Grundlag af vort Broderorgan Oplysning om et andet Spørgsmaal fra Holland, nemlig Spørgsmaalet om Tjenesteforseelser og Straffe i Aaret 1931. Det viser sig, at 4175 Tjenesteforseelser har været Genstand for Paatale — der findes i Holland ialt ca. 40—41 000 Jernbanemænd. — De Tjenesteforseelser, der foranledigede disse Paataler, fordelte sig paa følgende Maade:

747	Tilfælde hvor de paagældende var kommet for sent til Tjeneste eller havde forladt denne for tidligt.
15	— Sløseri i Administrationen af Penge-sager,
1001	— Overtrædelse af Sikkerhedsforskrifter,

³⁾ *Walter F. Willcox.* Increase in the Population of the Earth and of the Continents since 1650.

⁴⁾ *The Statesman's Yearbook* 1931.

⁵⁾ *Walter F. Willcox.* The Population of China in 1910. (Le Caire 1928).

- 1818 Tilfælde Overtrædelse af tjenstlige Reglementer,
 8 — af usandfærdig Forklaring,
 65 — af utilbørlig Optræden,
 16 — af Overtrædelse af Bestemmelsen om ikke uden Tilladelse at maatte have lønnet Beskæftigelse ved Siden af Jernbanetjenesten,
 16 — af Drukkenskab,
 1 — af Tjenestevægring,
 10 — af Uærlighed,
 99 — af Overtrædelse af Fribeholdningsbestemmelserne,
 379 — af andre Pligtforsømmelser.

De nævnte Tjenesteforseelser medførte følgende Straffe:

- 56 skriftlige Irettesættelser,
 11 Tab af en eller flere Fridage,
 99 periodiske Indskrænkninger i Fribeholdningsrettighederne,
 2891 Bøder paa indtil ¼ Dags Løn,
 1093 andre Bøder,
 5 Forflyttelser uden Flyttegodtgørelse,
 1 Nedsættelse af Lønnen,
 7 Forsættelse til anden Stilling med mindre Løn (Degradation),
 12 Afskedigelse paa staaende Fod.

Heraf blev 232 appelleret og indbragt for de eksisterende Voldgiftsretter (omtalt i »D. L. T.« for 5. Juni d. A.) med det Resultat, at den tildelte Straf blev godkendt i 134 Tilfælde, skærpet i 2 Tilfælde, nedsat i 30 Tilfælde og ophævet i 42 Tilfælde, medens Appellen i 24 Tilfælde blev taget tilbage.

FORKROMET VÆRKTØJ

I den senere Tid har flere Maskinfabriker udført Forsøg med Værktøj, hvis Skær var forkromet, f. Eks. Bor, File, Snittappe, Rivaler m. m. Det forkromede Værktøj har navnlig ved Bearbejdning af Letmetaller vist gode Resultater, idet Kromet forhindrer, at Metallet river fast paa Værktøjskæret, hvorfor man ogsaa opnaar en større Arbejdsmøjsomhed.

En stor amerikansk Automobilfabrik anvender til Aluminium-Krumtaphuse forkromede Rivaler. Disse slibes først ca. 0,05 mm ned under Færdigmaalet, derpaa paalægges et 0,1 mm tykt Kromlag, og Rivalerne slibes sluttelig nøjagtigt Maal. Saaledes behandlet skal disse Rivaler kunne vare 25 Gange saa længe som de almindelige, og forkromede File skal alt efter det Materiale, de bruges i, kunne vare 3—8 Gange det sædvanlige. Den almindelige Anvendelse af forkromet Værktøj vanskeliggøres derved, at kun meget store Specialfabriker magter at indrette Forkromningsanlæg. Der arbejdes i Øjeblikket paa at udfinde en simple Metode til Forkrom-

ning, saa ogsaa mindre Virksomheder kan delagtiggøres i de betydelige Fordele, forkromet Værktøj byder.

Tidsskr. f. M.

DAMPCYLINDER MED FIRE GLIDERE

I god Overensstemmelse med de Sparebestræbelser man træffer overalt — baade med Henblik paa Energistoffer og Betjening, og som paa en vis Maade forekommer ganske uforklarlig i en Tid som nu, hvor der er nok af alt — er der ifølge udenlandske Fagblade fremkommet en ny Dampfordelingsanordning af *Andrews og Cameron*.

Dampdriftens Udvikling har medført højere og højere Damptryk, men for at udnytte højtspændt Damp i Maskinen paa den fordelagtigste Maade kræves en Dampfordeling, der kan bringe Dampen til at ekspandere i højere Grad end det kan lade sig gøre med en enkelt Glider, som bevæges af en Kvadrant. Naar en Maskine med enkelt Glider arbejder med høj Ekspansion, giver den kun en meget snæver Indstrømningsaabning samt en tilsvarende høj Kompression, og de lange Kanaler fra Gliderkasse til Cylinder forøger Størrelsen af de skadelige Rum, ligesom de virker skadeligt paa Dampens Temperatur.

Ved den nye Dampfordelingsanordning findes fire Glidere, én Kraftdamps- og én Spildedampsglider for hver Cylinderende, som Fig. 1 viser. De to Glidere til venstre indlader Kraftdampen, som tilføres Gliderkassen ved a og gennem den korte Ka-

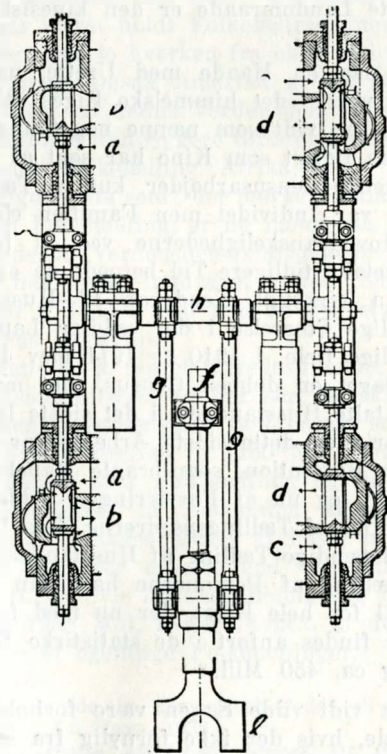

Fig. 1. Dampcylinder med fire Glidere.

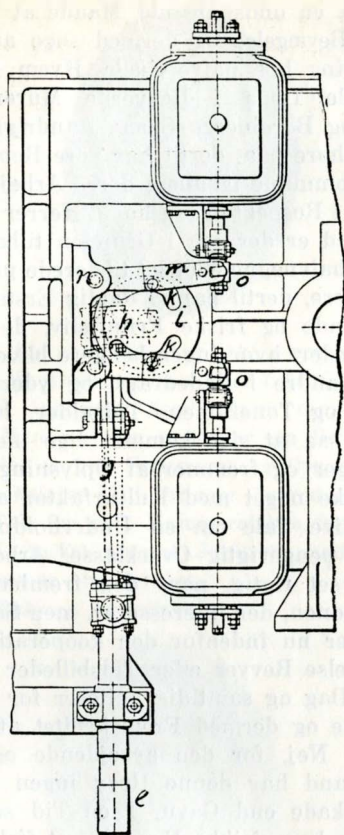

Fig. 2. Det ene Gliderpar set udvendigt fra.

nal b i Cylindervæggen strømmer ind i Cylinderen. De to Glidere til højre giver Udstrømningsaabning for Spildedampen gennem c og d. Glidertrækstangen l griber med den gaffeldelte Ende om en Kvadrant og styres i Lejet f; den frem- og tilbagegaaende Bevægelse overføres gennem de to Lænkeled g til Krumtapakslen h, der hviler i to Lejer. Paa Krumtapakslen er anbragt to Skiver med udræsedede Slidser k, saaledes anordnet, at Skiverne danner to Knastaksler. I Slidserne er tilpasset nogle Ruller, som sidder paa Vuggearmene m, der har fast Punkt ved n, og hvis frie Ender o griber om Gliderstokkene, Fig. 2. Naar Skiverne drejes ved Kvadrantens (Krumtapakslen) Bevægelser vil Vuggearmene grundet paa Slidsernes Placering i Skiverne bevæges frem og tilbage og giver Gliderne den ønskede Bevægelse. Alle Gliderne er aflastet.

Den nye Glideranordning er saavidt vides kun prøvet paa Skibsmaskiner, og man venter sig meget af den.

F. Spøer.

TYSKLANDS HURTIGSTE TOG

Med den sidste nye Sommerkøreplan er Kørehastigheden for de tyske Hurtigtog atter forhøjet og overgaar nu Hastigheden før Krigen i betydelig Grad. Tager man de lange Afstande i Betragtning, saa var i 1914 den 286,8 Kilometer lange Strækning Berlin—Hamborg paa de daværende Prøjsisk-

Hessiske Statsbaner med en Gennemsnitshastighed af 88,8 km/Tim. Rekordstrækningen, og for de kortere Afstande var paa samme Tid enkelte Tog paa den 64,4 Kilometer lange Strækning Hannover—Minden med en Gennemsnitshastighed af 89,9 km/Tim. Tysklands hurtigste Tog. Efter den sidste Køreplan er Gennemsnitshastigheden for det hurtigste Tog, der paa 179 Minutter løber fra Berlin til Hamborg, 96,1 km/Tim. De derefter følgende største Hastigheder ligger saaledes:

	Kilometer	Minutter	Km./T.
Hamborg—Berlin	286,8	180	95,6
Breslav—Königszelt ..	48,8	31	93,7
Hannover—Hamm ...	176,5	116	91,3
Berlin—Hannover ...	254,1	168	90,8
Königszelt—Breslau ..	48,8	32	90,8
Halle—Halle	161,7	107	90,7
Halle—Berlin	161,7	108	89,8
Hannover—Berlin	254,1	170	89,7
Hamm—Hannover ...	176,5	118	89,7
Osnabr.—Bremen	122,1	82	89,3
Dortmund—Hannover	207,5	141	88,3

cresc.

FRA MEDLEMSKREDSEN

Udviklingen.

Af Meddelelser i Pressen fremgaar det, at Borgerrepræsentationen har tiltraadt Magistratens Forslag om, at Københavns Belysningsvæsen i Samarbejde med Nordsjællands Elektricitets Selskab overtager Leveringen til Statsbanerne af Elektricitet til Brug ved Elektrificeringen af Klampenborg- og Holtebanen.

Efter at Spørgsmaalet om Elektricitets-Leverancen til Nærtrafikken, saaledes er bragt i Orden, har man indenfor Statsbanerne taget fat paa de afsluttende Forhandlinger om Leverancen af Vogn-Materiellet. Her er det jo saaledes, at denne Leverance vil blive fordelt mellem Frichs i Aarhus og Scandia i Randers, medens Motorerne leveres af et engelsk Firma.

Saavidt Pressen.

I Betragtning af at vi for Øjeblikket er blandt de forreste paa den industrielle Udviklings Omraade og stadig bliver præsenteret for nye Reformers, overfor hvilke man maa tage Ansvar for, om man skænker dem den Opmærksomhed, de fortjener, kunde det i Grunden i denne Forbindelse være højt interessant at faa spredt noget af den uigennemtrængelige Taage, der omgiver Spørgsmaalet om Betjeningen af dette indenfor Statsbanerne nye Transportmiddel. Tiden, der gaar sin støtte Gang, har lært os, hvor skæbnesvangert det kan være at slaa sig til Ro med det vage Haab om, »at det ender med, at det gaar nok«. Man maa oprigtig haabe, at vi, belært af Motorspørgsmaalets første smertelige Erfaringer, maa blive forskaanet for flere af den Slags uhyggelige Børnesygdomme, der indenfor Lokomotivmændenes Rækker har skabt megen Bit-

terhed ikke mindst blandt os unge, der foruden at blive Vidne til den for os uforstaaelige Klassificering af Personalet, der saa afgjort er i Modstrid med de Principper og den Aand, der hidtil har været fulgt indenfor vor Organisation, og som har formaet at fylke os under vore Faner, nu tillige ser det Maal, som vi med Lyst og Interesse har kæmpet for at naa, saa uendelig fjernt, og jeg maa formode, at de, der kender vort Arbejdes Beskaffenhed og ved, hvorledes Livet former sig for Lokomotivmændene, tilfulde vil forstaa at vurdere den Indsats, der her bliver gjort ikke alene i Statens men i hele Samfundets Interesse. De Erfaringer, vi i Motorspørgsmaalet har gjort, er med Hensyn til vore Fremtidsudsigter ikke i Stand til at virke opmuntrende, snarere det modsatte; vi skal imidlertid nok vide at gøre vor Pligt, men den bedste Stimulans for os unge var, er og vil vedblive at være Opnaaelsen af den Stilling, som for hver enkelt af os var Forudsætningen for vor Antagelse ved D. S. B.; naar vi derfor i dette Haab har viet, vier og vil vedblive at vie denne Gerning vore bedste Kræfter og Energi, maa man da antage, at dersom der endnu er lidt Retfærdighed i Behold, hvad jeg er saa frimodig at tro, lad os da, naar den hemmelighedsfulde Taage, der indhylder hele dette Spørgsmaal, engang letter, se Lokomotivmændene i Førerhuset paa de nye elektriske Vogne.

Det kan jo være muligt, at det ikke er opportunt at sprede Taagen endnu, men vente endnu og se Tiden an.

A. Skødt.

Ned med Revyen!

I forrige Nummer af »Dansk Lokomotiv Tidende« stod en lille Notits om, at der til Lokomotivmandsrevyen 1932 søges velvillig Assistance o. s. v. Man faar altsaa igennem den lille Notits at vide, at der i Løbet af Efteraaret skal afholdes en Lokomotivmandsrevy, uden al Tvivl flikket sammen af et Par entreprenante Herrer, der mener at vejlede en lille indbringende Forretning. Organisationen som saadan har ikke noget med dette Aandsprodukt af en Revy at gøre. Men uvilkaarlig spørger man: Hvor kan disse smarte Arrangører uden videre faa Lov til at sætte en Revy op med Betegnelse Lokomotivmandsrevy — som om Lokomotivmændene var interesserede i denne Revy? Dette er jo slet ikke Tilfældet; thi hvad er en saadan Revy andet end offentlig Forestilling, hvor man inviterer Venner og Bekendte med til at overvære de mere eller mindre vandede Vittigheder, der siges eller udslynges fra Scenen. Vittigheder, der med en fin eller grov Snært søger at ramme vore Foresatte, Tillidsmænd eller mere eller mindre fremtrædende Kolleger, for bagefter i det daglige Liv at kunne være Samtalestof blandt Kollegerne, og derved yderlig sætte disse Vittigheder i Refleks.

Vi, der tilhører Arbejderklassen, har forlængst sagt Farvel til disse Revyer, det var et sidste Udslag af en dekadent Overklasse, der benyttede dette Vaa-

ben for paa en onskabsfuld Maade at smæde vore Førere og Bevægelse og dermed søge at skabe Begrebsforvirring hos naive Sjæle. Hvem husker ikke det staaende Tema i Revyerne Murernes Bajer, Staunings og Borgbjergs Skæg, Aandrigheder ingen mere gider høre paa, dertil har vore Repræsentanter i Stat og Kommune igennem deres Arbejde forstaaet at sætte sig i Respekt ogsaa hos d'Herrer Revyforfattere, ja, hvad er der saa i Grunden tilbage af disse Revyer, det halvnøgne eller let tilslørede pirrer jo ikke Sanserne mere, dertil har vi daglig Erstatning igennem det sunde og friske Friluftsliv, der føres ved vore Badesteder, hvor ingen længere bliver forargede over at se andre i Badedragt, og yderlig lever vi i Radioens og Tonefilmens Tidsalder, hvor Underholdningen saa at sige kommer lige ind af Døren. Som Opdrager og fremmer af Oplysning har Revyerne slet ikke noget med Kulturfaktor at gøre, der kan kun blive Tale om en Underholdning for en blaseret og pengevigtig Overklasse. Arbejderklassen har derfor set rigtig, naar den fremhæver, at det ikke er Personen, der interesserer, men Sagen, derfor fremvises der nu indenfor den kooperative og politiske Bevægelse Revyer eller Tidbilleder af det Liv, der leves i Dag og samtidig agiterer for en Ide, for en Bevægelse og dermed Fremskridtet af et positivt Arbejde. — Nej, for den arbejdende og tænkende Lokomotivmand har denne Revy ingen Værdi, den gør mere Skade end Gavn. I en Tid som den, vi gennemlever, har vi ikke Brug for et fjollet Grin og dumme Vittigheder, dertil er Tiden for alvorlig. Det, Kræfterne i Øjeblikket skal samle sig om, er at være med til at løse de betydningsfulde Opgaver, Arbejderklassen og Organisationerne har stillet sig som Maal: at styre og overtage Produktionen i Samfundet og dermed Retten til Goderne for den, der arbejder. Maatte disse Linier bidrage til, at dette Aandsprodukt af en Revy aldrig ser Dagens klare Lys!

København, i Juli 1932.

Otto Løvborg, Lokomotivfyrbøder, Gb.

Den ærede Indsender har Ret i, at Organisationen intet har med det omtalte »Digterværk« at gøre. Om det er værd at spille saa mange Ord paa som ovenfor, er tvivlsomt, men for saa vidt Revyen ikke skulde komme frem, tror vi ikke, med det Kendskab vi har til Forfatteren, at man vil gaa tabt af noget.

Red.

25 AARS JUBILÆUM

Den 1. September kan Lokomotivfører C. M. S. Christensen, Revvej 46, Korsør, fejre 25 Aarsdagen for sin Ansættelse som Lokomotivmand.

Christensen begyndte som Haandværker i Kh. og blev d. 1. September 1907 ansat som Lokomotivfyrbøder i Kø., blev forfremmet til Lokomotivfører 1. April 1919 i Korsør.

Jubilaren har i de 25 Aar ikke været andre Steder end ved Kø. Maskindepot, og vi, der i flere Aar har samarbejdet med Jubilaren, kender ham som en rolig og paapasselig Mand — der varetager sin Gerning paa en værdig Maade, en god Kammerat og Organisationsfælle.

Korsør Lokofører Afd. bringer herved Jubilaren sin hjerteligste Tak for godt Kammeratskab for de svundne Aar og med Ønsket om, at Jubilaren endnu i mange Aar kan varetage sin Gerning.

Held og Lykke i Fremtiden.

A. G.

Den 1. September kan Lokomotivfører *H. Jørgensen*, Rosenvænget, Struer, fejre 25 Aars Jubilæum.

Jubilaren begyndte paa Værkstedet i Gedser, blev ansat som Lokofb. i Struer, forfremmet til Lokomotivfører d. 1. April 1919 samme Sted.

Alle os, der kender Jubilaren, kender ham som en brav og god Kammerat, derfor ønsker Afd. dig hjertelig til Lykke paa Jubilæumsdagen med Tak for godt Samarbejde.

K. H.

En uheldig »Lokomotivfører«.

Da en Ekstramand, som lige er antaget ved Kertemindebanen i Odense som Remisearbejder, forleden som Lokomotivfører vilde køre et af Privatbanens Lokomotiver ud for at rangere, skete der følgende Uheld. Da han lukkede op for Regulatoren, faredede Maskinen ud af Remisen over Drejeskiven og ind paa 2 henstaaende Rangermaskiner i Statsbanernes Remise og satte den bageste af disse igennem Muren. Straks kom en Portør, som overværede Uheldet til. Portøren sprang op paa Maskinen til den uheldige Lokomotivfører og skifter Sty-

ringen, saaledes at Lokomotivet farer tilbage, hvor det var kommet fra, her maa han skyndsomt skifte Styringen igen, fordi han var ved at køre Muren ned i Privatbanens Remise, og det endte med det Resultat, at Lokomotivet, efter at det gentagne Gange havde faret frem og tilbage, til al Held standsede ude paa Drejeskiven paa Grund af Dampmangel og blev staaende.

Den ledende Foresatte (som selv har været Lokomotivfører) maa mangle Forstaaelse af sit Ansvar overfor det ham underlagte Personale, da man maa gaa ud fra, at noget saadant ellers ikke vilde finde Sted.

Man maa haabe, at rette Vedkommende vil blive gjort opmærksom paa det utiladelige i at lade Personale, som ikke har Kendskab til Benyttelsen af Lokomotiver, køre med disse, da dette kan blive et dyrt Eksperiment.

Sæt der havde været Masser af Damp, saa de to arme Mennesker maatte have faret frem og tilbage i Timevis, til Dampen var forsvundet.

Tilskueren.

ET BESØG PAA ET BRYGGERI

Tirsdag den 26. Juli var fynske Lokomotivmænd indbudt til et Besøg paa A/S Bryggeriet Carlsminde, Nyborg.

Deltagerne samledes Kl. 15 ved Nyborg gamle Byport, hvorfra man i sluttet Trop gik hen paa Bryggeriet, hvor Direktør Nielsen modtog Selskabet og bød Velkommen.

Man foretog derefter en Besigtigelse af Virksomheden under Direktørens Ledelse.

Direktøren forklarede med Kyndighed Deltagerne om Øllets Tilblivelse, fra det som Byg og Humle kommer til Bryggeriet, for atter at vende ud til Forbrugerne som velsmagende Ølsorter, enten af Skatteklasse I eller II.

Interessant var det at se Dagens Bryg, ca. 6000 Baje-re, ligge og flyde rundt i Svalebakken, for efter endt Afkøling at komme i Gærkarrene, nogle ganske nye og moderne, hygiejniske Kar, som Bryggeriet for et Aars Tid siden anskaffede, og som kun 2 Bryggerier her i Landet foruden Carlsminde har indført til Gæring af Øllet.

Gæring af de svære Ølsorter foregaar ved Overgæring, medens de lettere Ølsorter er undergæret.

Øllet er nu for saa vidt færdiglavet, men skal dog, for at faa den rigtige og for Nyborg-Øllets Vedkommende lifflige Smag, lagres, hvilket foregaar i de saakaldte Fad, nogle store Tønder, der rummer indtil 3000 Liter, og efter en Lagring paa ca. 2 Maaneder er Øllet nu klar til at gaa ud til Forbrugerne.

Forinden dette sker skal Øllet dog tappes paa Flasker, og denne Aftapning samlede Deltagerne til et længere Ophold i Skylleriet og Tapperiet. Det, der særlig fangede Interessen her, var Rengøringen af Flaskerne, der helt igennem foregik paa den mest betryggende Maade, især var der et Arbejde, der for den, der betjente Maskinen, maa være yderst enerverende. Man tænker sig en roterende Aksel, hvorpaa der sidder et halvt Hundrede Flaskeborster af Lighed med en Lampeglasspudser, og hver Gang — og det sker tit — der kommer en saadan Gavyt« udfor den, der betjener Maskinen, skal der stikkes en Flaske paa (Flaskerne er først kogt i et stort Kar),

denne Flaske løber nu rundt, alt imens Flaskehørsten giver den en Omgang af Børsten indvendig, og naar Akslen har gaaet en Omdrejning og Flasken atter er udfor Vedkommende, skal denne tages af og en ny paa-sættes i Farten, et Arbejde, der kræver sin Udøver fuldt ud. Derefter »lyses« Flasken for at se, om der endnu skulde findes Snavs; er dette ikke Tilfældet, gaar den videre til Aftapperen, der sætter den paa Tappemaskinen, som automatisk aftapper det Indhold, der kan være i Flasken, for derefter at blive tilproppet enten med Prop eller Kapsel, til hvis Aabning man som bekendt bruger en »Samfundshjælper«.

Nu skulde man jo tro, at Processen er færdig; men dette er langt fra Tilfældet. Flaskerne sættes nu paa en Bakke og bliver kogt i en halv Time i ca. 60 Graders Varme for derved at dræbe eventuelle Baciller i Prop-erne, og først nu kan Paaklæbningen af Etiketterne, hvilket ogsaa foregaar paa Maskine og saa meget morsomt ud, foretages, hvorefter de nedlægges i Kasser for derpaa at blive stillet paa Lageret, hvor Bryggeriets Kuske henter dem og bringer dem ud til Forhandlere i Nyborg og Omegn.

Efter Besigtigelsen samledes Deltagerne i Maltgøriet, hvor man efter Direktør Niensens elskværdige Indbydelse smagte paa Bryggeriets Produkter.

Festudvalgets Formand, Lokomotivfører P. Mortensen, takkede for Indbydelsen til at besigtige Bryggeriet, og Lokomotivfyrbøder-Afdelingens Formand, Lokomotivfyrbøder Carl Schmidt, holdt i velformede Ord en Tale for Bryggeriet, der — takket være Direktør Niensens dygtige Ledelse — havde haft god Fremgang med Hensyn til Afsætning af sine Produkter, og opfordrede alle Lokomotivmænd i Nyborg til ikke alene at støtte Bryggeriet ved at købe Bryggeriets Ølsorter, men ogsaa at agitere for Salget af disse for derigennem at støtte Byens Industri.

Besøget var nu sluttet, og Deltagerne begav sig over paa Nyborg Slot, der i disse Dage har historisk Interesse, idet det i Aar er 650 Aar siden, Erik Glipping her underskrev Danmarks første Grundlov (Haandfæstning). Her var Damerne kommet til Stede, og man besaa den gamle Kongeborg, hvor der — maalt med Nutidens Øjne — ikke har hersket større Komfort; det, der særlig var iøjnefaldende, var nogle smaa unævnelige Indhug omkring i Værelsernes Vægge, og saa var der endda ikke Dør med Hjerter foroven, der kunde skjule den optrædende.

Dagen sluttede med Fællesspisning i Slotsrestauranten, hvor Restauratør Hammer høstede megen Anerkendelse for sit delikate Smørrebrød.

Her vekslede det med Taler for Damerne og Bryggeriet Carlsminde, og Direktør Nielsen takkede for Besøget og udbragte et Leve for D. L. F.

En Deltager.

JERNBANELÆGER

Jernbanelæge Friderichsen, Gl. Kongevej 140, er bortrejst fra den 18. August—3. September d. A.

Hans Praksis varetages i nævnte Tidsrum af Læge Vilh. Baastrup, Bagerstræde 9 (Gl. Kongevej 31). Tlf. Eva 2045. Telefontid Kl. 8—8½. Konsultationstid Kl. 13—14.

TAK

Undertegnede bringer herved min hjerteligste Tak til alle, som bidrog til at gøre mit Jubilæum til en Mindedag for mig, en hjertelig Tak til Lokomotivførerne i Esbjerg for den smukke Gave.

Esbjerg, den 10. August 1932.

J. K. Holm, Lokomotivfører.

Jeg beder alle, der har glædet mig paa min Jubilæumsdag, modtage min hjerteligste Tak.

B. M. Boldreel, Lokomotivfører, Aarhus.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.

Vilh. Christiansen, Vejle H.

Min og mine Børns hjerteligste Tak for den store Deltagelse og Opmærksomhed ved vor kære Mand og Faders Død og Begravelse, ligeledes en Tak til Lokoførerne Aug. Andersen, Ar., samt S. A. Blach, Rd., for de trøstende Ord ved Graven, ligesom Lokoførerne K. M. Sørensen, Chr. Mogensen og G. Hansen takkes for deres store Assistance. Tak for de mange smukke Dekorationer fra de forskellige Afdelinger samt Aarhus Afd. for Fagnens Tilstedeværelse. Tak alle!

Marie Andersen,

Enke efter Lokofører Laust Andersen,
Randers.

Hjertelig Tak for al venlig Deltagelse ved min kære Mands Død og Begravelse.

Fredericia, d. 18. August 1932.

Paa Børns og egne Vegne

Anna Michelsen.

RABATBILLETTER

til Tivoli, Zool. Have og Badeanstalten København kan faas ved Henvendelse paa Kontoret.

STATSBANEPERSONALETS BIBLIOTEKER

Nye Bøger.

Føl.	Jrll.-Føl.	
16360		Rehlund, V.: Sorteper.
16361		Meyn, N.: Kong Smiba.
16362		Gredsted, T.: Hokota.
16363	3964c	Løkken, Thomas Olesen: Mosepigens Søn.
16364	15002	Korch, M.: Kærlille.
16365	15005	Mortensen, C. F.: Offer-Klitten.
16366		Morison, F.: Den tomme Grav.
16367		Koch, P.: Drengene fra Kældertrappen.
16368		Møller, Max: Liv og Drøm.
16369	15033	Ammers-Kuller: Paa Skillevejen.
16370	14994	do.: Maskerade.
16371	15037	Woel, Cai M.: Mænd paa femogtrediv.
16273		Arnesen, M.: Blod og Staal.
16373		Rovsing, Ellen: Den rige Fugl.
16374		Nielsen-Stevns, L.: Paa Vandring.
16375	14086	Gudmundsson, K.: Livets Morgen.
16376	15001	Kjongsdal, N.: Bankegaarden.
16377	14999	Engstrøm, A.: Min Kramkiste.
16378	15042	Churchill, W. S.: De unge Aar.
16379	15012	Maria, Prinsesse: Mine Erindringer.

Rettelse til Adressefortegnelsen

Persønalia

Overgang til anden Stilling af Helbredshensyn:

Lokomotivfyrbøder K. K. Hansen, Kbhavns Godsbgd.,
til Stillingen som Haandværker ved Centralværkstedet,
København, fra 1.—9.—32.

Lokomotivfyrbøderkredsen.

Sønderborg: Afdelingsformandens Adresse rettes til:
Jernbanestien 3, 1.

PAA RATEBETALING

Herre Skræderi og Konfektion, Dame Overtøj og Kjoler, samt Børne Ekvipering.

Søg en Forretning, der har eksisteret gennem næsten 30 Aar, og hvis store Konto Antal — 160 000 — er en Garanti for, at vore Kunder er tilfredse og kommer igen Aar efter Aar.

Vore Priser er billigere end Kontantforretningers paa Grund af vore smaa Omkostninger, store Omsætning og direkte Stofindkøb. Køb dansk. Vi beskæftiger henvend 300 Syere og Skrædere. Køb hos os, saa faar De Valuta for Deres Penge, og Pengene bliver i Landet.

CARL JACOBSEN & Co. Hjørnet af Nr. Farimagsgade 64 og Vendersgade 12.
Tag ikke fejl, husk, Indgangen er paa Hjørnet.

LOVE MARGARINE

**FINESTE
KVALITET
TIL BORDBRUG**

HARALD HANSEN

A K T I E S E L S K A B
NYGADE 7 "

Damekonfektion,
færdige og efter Maal. * * *
* * * Imprægnerede Frakker.
Kun mod Rekvisition.

Tlf. Byen 3537. Lagertid 9—5½.

Albani Bryggeri

Afdeling:

Slotsbryggeriet's

Husholdningsøl og Skibsøl i original pasteuriseret Aftapning saavel paa Hel- som Halvflasker, samt Slots-Apollinaris og Slots-Citronvand er bedst.

Hor-sens

**Drik
Horsens
Øl**

Støt vore Annoncører!

Brug Svendborg Eksport Mi-Co.

ERMOL

fin, frisk og fyldig!

Drøjere i Brug og mere velmagende.

Nærværende Nummer er afleveret paa Avispostkontoret d. 23. August.

REDAKTION: Vesterbrogade 91, 1. Sal, København V.
Tlf. Vester 8173 eller Centr. 14 613.
Udgaar 2 Gange mdl. — Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.
Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

ANNONCE-EKSPEDITION:
Reventlowsgade 28, København V.
Telefon Central 14 613. — Kontortid Kl. 10—4.
Postkonto: 20 541.

HOTEL POSTGAARDEN

Telf. 29 og 66. anbefales. Telf. 29 og 66.
Rimelige Priser. • Gode Lokaler.

ENGELSK BEKLÆDNINGSMAGASIN

Telefon 346 **NYBORG** Telefon 346

Steentoft — Skotøj

Husk Havanna Huset
Korsgade
Gustav Jensen

Største Udvalg i
Dame- og Børnehatte
Minka Jensen
Nørregade 10

RICHARD LEHN

I. Kl. Herreekvipering. - Telef. 68

Nyborg Herregaardsmejeri.

I. Kl.s Mejeriprodukter.

Telf. 79.

NORDISK KAFFE KOMPAGNI'S

Kaffe er bedst!

Forlang den hos Deres Købmand.

KONTANTFORRETNINGEN

CHR. CLAUSEN

ALT I MANUFAKTUR

V. Schönemanns Boghandel.

Telefon 7.
Stort Udvalg i Festsager
for enhver Lejlighed.

Husk!

Søren Jensen's

Oste- og Fedevareforretning.

C. Knackstredt

Telefon 550

Spec.: Kranse, Buketter,
Planter og Potte-Kultur.
Direkte Salg fra Drivhus.

Ingen Butiksleje,
derfor billigste Priser.

Husk

Winther Jensens
Bageri & Conditori.

Tlf. 180. Knudshovedvej. Tlf. 180.
Brødet bringes overalt i Byen.

P. Lundtofte & Søn

Tømremestre

Telf. 265 • Telf. 265

Jydske Strikkeriers Udsalg.

Indeh. H. Prehn.

Tlf. 665. Nørregade 16. Nyborg.

Alt i Trikotage.

Nyborg Forenede Trælæstforretninger.

Telf. 146. - Strandvejen 1. - Telf. 146.

Største Lager i Østfyn
af Trælæst og Bygningsartikler

Nyborg Læderhandel

Største Udvalg i udskaaret
Læder og alt til Faget
henhørende.

Nyborg Kulimport

ved Chr. Petersen

Havnegade 6 & 8 - Tlf. 15 & 23

Fredericia

Fredericia Kul- og Brændehandel A/S

Telefon 955.

Telefon 955.

Alle Sorter Brændsel i prima Kvaliteter.

A/s Fredericia Trælæsthandel

Trælæst. — Støbegods og andre Bygningsartikler.

Telefon 60. — For Støbegods Telefon 460.

DEN FOLKELIGE FORSAMLINGSBYGNING

(lige overfor Landsoldaten)

Store Bal- og Selskabslokaler.

Telefon 85.

VALD. PETERSEN

Telefon 85

Vejle

HUSK

Vejle billigste Skotøjsforretning

J. O. BANG

= Hammershus =
Telf. 376.

Blomsterforretningen

„LA REINE“

M. Nielsen

Gormsgade 17, Vejle

Telefon 168

Støt vore Annoncører!

Helsingør

Kaas & Sørensen

Indehaver: G. E. OLSEN

Tlf. 39. Helsingør Tlf. 575.

Kul

Kokes

Brænde

Briketter

I. V. Christiansen

Handelsgartner, Helsingør.

Største Kranse- og Buketbinderi.

Sendes over hele Landet.

S. Bastiansen & Søn

Vendersgade 9 — Telf. 227

Uhrmager & Guldsmed

Fest- & Jubilæumsgaver

Avertér her i Bladet.

Tapet - Malervarer - Linoleum - Voksdug

E. H. KRISTENSEN

Gøthersgade 24

Tapet- og Farvehandel

Telf 18

STØT VORE ANNONCØRER!